

GEORGE LUCAS, Ο πόλεμος των άστρων (1977/ΗΠΑ)

[επεισόδιο IV: A new Hope]

Πριν την προβολή

1. Ποιες ταινίες επιστημονικής φαντασίας έχετε δει;
2. Κατατάξτε τες σε κατηγορίες ανάλογα με το βασικό θέμα τους.
3. Θεωρείτε πως οι ταινίες αυτές θα μπορούσαν να ανήκουν στο είδος του ντοκυμανταίρ, του φιλμ νουάρ, του θρίλερ, του παραμυθιού, του έπους ...;
4. Ποια είναι η εικόνα που δίνουν για τις μηχανές (υπολογιστές, ρομπότ) και ποια για τους εξωγήινους; Πώς παρουσιάζουν τις σχέσεις ανθρώπων και μηχανών; Πώς παρουσιάζουν τις σχέσεις γήινων και εξωγήινων;
5. Θεωρείτε πως η προοπτική τους είναι αισιόδοξη ή απαισιόδοξη σχετικά με το θέμα που θίγουν;
6. Ποια είναι τα σύγχρονα προβλήματα που θίγει η «μυθολογία» τους;

Κατά τη διάρκεια της προβολής

1. Η ταινία ξεκινά με αφηγητή που δεν μετέχει στη δράση. Ποια μορφή παίρνει αυτός;
2. Ποια εντύπωση μας προκαλεί το πρώτο πλάνο της ταινίας; Τι πιστεύουμε πως θα ακολουθήσει; Πού οφείλεται η εντύπωσή μας αυτή;
3. Προσδιορίστε τους τόπους και τον χρόνο της ταινίας.
4. Η ταινία ξεκινά in medias res. Ποια στιγμή και με ποιο πρόβλημα;
5. Η πρώτη σκηνή της ταινίας (κατάληψη διαστημοπλοίου της πριγκίπισσας και διαφυγή ρομπότ) είναι αφενός πρωτότυπη αφετέρου μας τραβά αμέσως το ενδιαφέρον. Πώς το κατορθώνει;
6. Ως ποια στιγμή στην αφήγηση της ταινίας αγνοούμε βασικά στοιχεία για πρόσωπα και πράγματα; Τι ακριβώς αγνοούμε και με ποιον τρόπο τα μαθαίνουμε; Καλύπτουμε στο τέλος της ταινίας τα κενά της γνώσης μας για τα πράγματα;
7. Πότε ξεκινά ουσιαστικά η δράση στην ταινία και ποιος ο ρυθμός της;
8. Ποια τα χαρακτηριστικά των δύο ρομπότ. Προσέξτε τους ήχους του R2.
9. Ποιοι οι βασικοί ήρωες και ποια τα χαρακτηριστικά τους.
10. Ποιος ο ρόλος του Όμπι-Ουάν-Κενόμπι στην εξέλιξη της ιστορίας;
11. Πόσες ιστορίες εξελίσσονται παράλληλα στην ταινία; Προσέξτε πότε χωρίζονται και πότε συνυπάρχουν και δρουν μαζί οι βασικοί ήρωες. Προσέξτε πώς περνάμε από τη μια ιστορία στην άλλη.
12. Ποιες μορφές ζωής υπάρχουν στην ταινία; Ποια τα χαρακτηριστικά καθεμιάς και ποια η μεταξύ τους σχέση;
13. Προσέξτε τον οπλισμό, τα ρούχα, τα σκηνικά. Σε ποιες εποχές παραπέμπουν;

14. Ποια η κοινωνική δομή και ποια η πολιτική κατάσταση της κοινωνίας την οποία αναπαριστά η ταινία; Σε ποια εποχή παραπέμπει;
15. Ποια τα χαρακτηριστικά της ιστορίας που παραπέμπουν σε παραμύθι;
16. Ποια φιλοσοφία εκπροσωπούν οι Τζενταί;
17. Ποιες οι κορυφαίες σεκάνς και ποια η κορύφωση της ταινίας;
18. Προσέξτε την τελευταία σεκάνς. Ερμηνεύστε την.
19. Ο εθνολόγος Τζόζεφ Κάμπελ ενθουσιασμένος από τα αρχαία θέματα και τα μυθολογικά μοτίβα που διαπίστωσε να ξετυλίγονται στην ταινία με σύγχρονο τρόπο τόνισε πως με την ταινία αυτή ο Λούκας «έπλεξε το νεότερο και πιο δυναμικό υφάδι στην κλασική ιστορία του ήρωα». Τι εννοούσε; Συμφωνείτε με την άποψη;
20. Ποια τα πιο εντυπωσιακά πλάνα της ταινίας και ποια απ' αυτά έχουν κατά κόρον αντιγραφεί;
21. Οι ταινία ακολουθήθηκε από συνέχειες. Τι ήταν αυτό που κατέστησε εφικτή τη συνέχισή της σε 5 ακόμη επεισόδια;
22. Ο Λούκας έχει αποκληθεί «Ντίσνεϋ του '70». Συμφωνείτε με την άποψη;

Μετά την προβολή

1. Επιλέξτε μια από τις συνέχειες της ταινίας (*Η αυτοκρατορία αντεπιτίθεται, Η επιστροφή των Τζεντάι, Η επίθεση των Κλώνων, Η αόρατη απειλή, Ανάλυση σε βάθος*) και συγκρίνατέ την με την πρώτη του 1977. Στείλτε την κριτική σας στην ιστοσελίδα των ερευνητών (www.erevnites.gr)
2. Επιλέξτε 2 ταινίες επιστημονικής φαντασίας και γράψτε ένα άρθρο με θέμα «Μηχανές και εξωγήινες μορφές ζωής σε ταινίες επιστημονικής φαντασίας: εικόνες του εαυτού μας και του άλλου». Στο άρθρο σας περιγράψτε τις μηχανές και τις μορφές ζωής και παρατηρήστε τη σχέση της μορφής τους με τη μορφή των ανθρώπων, τις σχέσεις τους μεταξύ τους και με τους ανθρώπους, τον τρόπο ζωής τους, τη φιλοσοφία τους.
3. Διαβάστε την *Αληθινή Ιστορία* του Λουκιανού. Σχεδιάστε μια-δύο σκεάνς μιας ταινίας βασισμένης στο έργο αυτό. Δώστε αναλυτικά 2-3 πλάνα (εικόνες).
4. Οι περισσότερες ταινίες επιστημονικής φαντασίας έχουν παραχθεί στις ΗΠΑ. Μπορείτε να πείτε γιατί συμβαίνει αυτό;

Όποτε έχετε χρόνο

Όταν έχετε χρόνο και μπορείτε, αξίζει να δείτε τα:

- Στ. Κιούμπρικ, *2001: Οδύσσεια του Διαστήματος*, 1968/ΗΠΑ
- Α. Ταρκόφσκυ, *Σολάρις*, 1972/ΕΣΣΔ
- Στ. Σπίλμπεργκ, *Στενές επαφές τρίτου τύπου*, 1977/ΗΠΑ
- Ρίντλεϊ Σκοτ, *Alien*, 1979/ΗΠΑ
- Ρίντλεϊ Σκοτ, *Blade Runner*, 1982/ΗΠΑ
- Στ. Σπίλμπεργκ, *Ο Εξωγήινος*, 1983/ΗΠΑ
- Π. Βερχόφεν, *Ολική επαναφορά*, 1990/ΗΠΑ
- Τ. Γκίλιαμ, *12 πίθηκοι*, 1995/ΗΠΑ
- Ρ. Ζεμέκις, *Επαφή*, 1997/ΗΠΑ
- Α. Νίκολ, *Gattaca*, 1997/ΗΠΑ
- Α. Πρόγιας, *Σκοτεινή πόλη*, 1998/ΗΠΑ
- Αφοι Ουατσάουσκι, *Matrix*, 1999/ΗΠΑ
- Στ. Σπίλμπεργκ, *Α.Ι. Τεχνητή νοημοσύνη*, 2001/ΗΠΑ
- Στ. Σπίλμπεργκ, *Minority Report*, 2002/ΗΠΑ

βωβός κινηματογράφος

- Φ. Λανγκ, *Μητρόπολις* (1927/ΗΠΑ)